

Лінгвокогнітивні й лінгвокультурологічні особливості сакральних текстів (на матеріалі санскритських мантр, ведичних українських, французьких молитов)

У статті досліджено лінгвокогнітивний і лінгвокультурологічний феномени сакральних текстів, цілеспрямоване застосування яких позитивним чином впливає на глибинні структури людської психіки; проаналізовано виражальні засоби ведичних українських і французьких молитов, що у своєму комплексі створюють позитивні образи-програми в підсвідомості людини.

Ключові слова: сакральні тексти, мантра, молитва, звук, слово, виражальні засоби, образ-програма.

Постановка наукової проблеми та її значення. Складні реалії сучасності (природні катаклізми, війни, зростання злочинності, тяжкі хвороби людей усіх вікових категорій) спонукають людство віднайти причину виникнення таких руйнівних наслідків, повернувшись до витоків свого існування на планеті через дослідження духовних знань, представлених у Ведичному писанні. Вочевидь, рушійною силою, найбільш дієвим інструментом у розпорядженні людини було і є слово, вербальне втілення думки, що має властивість матеріалізації завдяки своєму енергетичному складникові [1, с. 10; 4, с. 10; 6, с. 6–7]. Усвідомлене розуміння людиною формотворчої сили звуку й слова дає змогу якісно вибудувувати власну реальність згідно зі створеним в уяві образом.

Отже, **актуальність** цієї статті визначається недостатнім дослідженням у сучасній лінгвістиці сакральних текстів крізь призму ведичних знань, які суттєво доповнюють і розширюють традиційні дефініції слова і звука, зумовлюють акустично-сміслові, образні, структурні особливості їхнього функціонування в зазначених текстах.

Мета дослідження – обґрунтувати феномен сакральних текстів як універсальної лінгвокультурологічної реалії, дієва природа якої визначає духовний і матеріальний розвиток і окремо взятої людини, і суспільства загалом. Поставлена мета зумовила розв'язання таких **завдань**: 1) окреслити роль ведичних знань як найважливішого складника гармонійного розвитку суспільства; 2) визначити текстотвірні особливості мантр і молитов крізь призму ведичних знань; 3) виявити й обґрунтувати наявність спільних цінностей у світогляді українців і французів, зафіксованих текстами ведичних молитов; 4) пояснити позитивний вплив сакральних текстів на функціонування фізичного тіла людини.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Загалом сучасна людина дуже матеріальна, усвідомлюючи себе лише як фізичне тіло, що характеризується певними метричними й фізіологічними параметрами. Саме тому їй надзвичайно важко повірити в магічні властивості мантр і молитов, секрет яких таїться в силі звуку й силі образу, носієм яких є слово, інструмент творення світу і окремо взятої людини, і суспільства загалом [4; 10; 16]. Походження мантр, їхні функції, вплив на матеріальний і духовний світ людини і Всесвіту докладно описано у Ведах, першій письмовій пам'ятці нашої епохи, написаній на санскриті. Слово «Веди» має санскритське походження й означає *знання*. Санскритом розмовляло населення нашої планети понад 5000 тисяч років тому. Ведичне писання оповідає про функціонування 84 діалектів санскриту, відголоски яких ми знаходимо в багатьох мовах, але найбільше – в українській [18]. Ведичні твори були зібрані й записані мудрецем Вйасадева на світанку епохи Калі Юга, епохи невігластва, на спеціальних пальмових листках за певною технологією, яка дає змогу зберігати інформацію десятки й навіть сотні тисяч років [12]. Оригінали першої унікальної писемної пам'ятки людства зберігаються в Гімалаях, у високогірній місцевості Бадарікашрам. За легендами і сказаннями, хранителями первісних ведичних текстів є відьядхари [10]. Ведичні писання можна вважати посланням стародавньої цивілізації сучасному людству, основне завдання якого полягає в тому, щоб просвітити й зберегти людей від остаточної деградації та непоправної катастрофи.

Понад п'ять тисяч років тому Ведична цивілізація поширювалася на всю територію планети, про що йдеться у Ведичних писаннях, а відголоски найрозумнішої цивілізації людства ми знаходимо в казках, легендах, билинах народів нашої планети [17; 18]. Наприклад, багатьом добре відома казка про Бабу Ягу. Одним із значень слова «баба» є свята людина, а лексема Яга позначає йогу, тобто ця казкова героїня може бути названа Бабою Йоґою. Не випадково вона схожа на йогів і своєю зовніш-

ністю, і магічними знаннями й умінями. Навіть у радянській повісті-казці Лазаря Лагіна «Старик Хотабич» читач може також провести паралель із ведичною цивілізацією, адже в художньому творі джін демонструє ніщо інше, як магічні дії, властиві йогам, а використовуючи силу, накопичену у волоссі, промовляє мантри для реалізації бажань свого друга. Такі добре відомі казки, як «Золота рибка», «Курочка Ряба», «La belle au bois dormant» прийшли також із ведичної епохи й мають глибинні закодовані смисли.

Головним засобом взаємодії людини із Всесвітом в епоху Ведичної цивілізації слугували мантри. Мантра – це звук, причина всіх причин. У перекладі зі санскриту *ман* означає *ум*, *тра* – очищення [17]. Отже, мантра покликана очистити ум, який є складовою частиною тонкого тіла людини. Співання мантр справедливо вважається дуже складною частиною наукою, адже її сила полягає в точному відтворенні чистих звуків, тому потрібно бути навченим тонкощам їх вимовлення, інакше мантра не діятиме. Навчали мистецтву виконання мантр людей високої моральності, оскільки всі звукові вібрації мають високий звуковий потенціал, а тому можуть спричинити багато лиха при недбалому використанні. Ведичні мантри слід промовляти з певною тональністю, наголосом, мелодією, оскільки в разі недотримання правил, ефект може бути протилежним.

Мантри – мова Всесвіту. Кожна мантра має свої функції, ритм і вплив на навколишню матерію. Фізичне й тонке тіло людини резонує із частотою її звуку. Людська енергія налаштовується і синхронізується з енергією і частотою відтворюваних при співі звуків. Сполучення звуків, резонансу й ритму мантри змінює стан свідомості, оскільки мозок починає працювати на частотах нижчих за 12 Гц [14]. Важливою, на нашу думку, у сучасному світі є інформація про те, яким чином людина може отримати силу звуку. Згідно з ведичними знаннями, вона досягається такою рисою характеру людини, як правдивість, що є основою моральних законів Всесвіту, і практикою аскези мовчання (*мауна* санскритом) [17]. На жаль, і правдивість, і мовчання, не є найпоширенішими рисами характеру сучасного суспільства, саме тому воно переживає глибоку духовну й матеріальну кризи.

Відповідно до ведичних знань, одвічною мантрою вважається звук [ОМ], вібрації якого створили Всесвіт. Три його складники (А, У, М) традиційно символізують СТВОРЕННЯ, ПІДТРИМКУ, РУЙНАЦІЮ. Звук [ОМ] є звуком Сонця і Світу, символізує рух нагору [17; 18]. Про величезне значення цієї мантри повідомляється у ведичному тексті «Мандук'я Упанишада», у якому йдеться про те, що звук [ОМ, АУМ] є минулим, теперішнім, майбутнім і тим, що є за межами цих часів [9; 17]. Пояснення значення сакрального звуку є досить умовним, оскільки людському розуму потрібна будь-яка зачіпка в розумінні потойбічного, того, що не може бути пояснено обмеженими засобами мови. Отже, звук [А] символізує початок, народження, [У] – розвиток, трансформацію, рух, [М] – розпад. Загалом мантра втілює енергію, яка керує процесами створення, розвитку, руйнації Всесвіту. Сила й дія мантри залежить від уміння людини сконцентруватися на правильному вимовленні звуку.

Якщо в основі мантри лежить чистий звук, то сила молитви ґрунтується на системі яскравих образів, створених різними виражальними засобами мови. Цікавим й унікальним матеріалом для дослідження мовних особливостей молитов можуть слугувати тексти слов'янських і друїдських молитов, у яких знаходимо відлуння Ведичної цивілізації, що поширювалася на територію сучасної України і Франції в дохристиянський період. Ми впевнені в тому, що стародавні оригінальні тексти молитов мали більшу енергетичну силу, ніж сучасні, оскільки на мови, якими вони були написані, мав сильний вплив один із 84 діалектів санскриту, і, що є надзвичайно важливим, вони не були забруднені іншомовними образами, тобто були чистими. На жаль, ми маємо в розпорядженні тексти молитов, адоптовані сучасною українською і французькою мовами, але, попри все, вони слугують цікавим і багатим матеріалом для мовознавчого дослідження. Тексти дохристиянських молитов у культурах обох народів переконливо засвідчують, що люди сприймали Землю як істоту, а тому жили в гармонії з нею. У сучасному французькому суспільстві, на відміну від українського, і досі збереглося дбайливе ставлення до природної спадщини країни. Так, наприклад, французький геобіолог Ян Лепнік створив методику лікування дерев, якої навчає дітей [22]. Французькі ліси зачаровують своєю ошатністю, відсутністю побутового сміття, наявністю тварин навіть поблизу міст.

Сакральні тексти молитов, як і мантри, були інструментом ефективної взаємодії з навколишнім світом. Так, наприклад, кельти зверталися до Бога Сернуноса (*Cernunnos*), якого вважали богом мужності, багатства, покровителем лісів і тварин, богом відновлення життя й охоронцем входу в потойбічний світ:

*Grand cerf aux cornes d'or, maître de la vie et de la mort
Coureur des landes et des bois, accepte nos offrandes.
Roi de la forêt, seigneur des chênes, des ifs et des bouleaux
Divin hôte de nos hallier, accorde-nous tes bienfaits !
Nous sommes fiers d'être tes enfants, accorde-nous tes bienfaits !
Tout comme aux chênes et aux sangliers, é maître de la nature,
Guide tes fils aux coeurs purs, vers la clairière qui les attend
Sous les trois rayons d'or du soleil invaincu, au coeur ultime de la forêt
Et accepte les offrandes de leurs mains ! Awen ! [21, с. 40].*

Бог Сернунос уособлює чоловічу енергію єдиної Землі. Це дуже древній і найбільш шанований друїдами Бог. Лінгвістичний аналіз молитви дає змогу виявити таку структуру сакрального тексту: 1) звертання; 2) прохання прийняти жертву з рук тих, хто молиться; 3) прохання наділити благами, якими володіє він сам (багатство, сміливість); 4) прохання отримати енергію натхнення і очищення в день літнього сонцестояння. Урочистого стилю молитві надає серія синонімів при поштивому звертанні, яка покликана наголосити на різних проявах Бога і велику шану до нього людей. Широко представлене лексичне поле природи передає культурні реалії-символи друїдів. Так, у культурі друїдів *дуб* (*chone*) – священне дерево. Існує припущення, що слово «друїд» походить від кореня *дру*, що означає *дуб*. Друїди перетворювали дубові діброви на справжні святилища, а дубові гілки використовували в різних ритуальних обрядах. *Тус* (*if*) – символ безсмертя, а його порожні стовбури вважалися воротами в інший світ. Росли дерева у священних для друїдів місцях, а гілки цього дерева вони кидали у священне багаття [21, с. 56]. Гілки *берези* (*bouleau*) використовували також для вигнання злих духів, захищали будинок від блискавки й грому. У молитві закодовано інформацію про свято літнього сонцестояння. Ключем для розуміння смислу виступає тлумачення лексеми «*awen*». Цим стародавнім валлійським словом позначають стан особливого натхнення, прояснення, того, що наповнює душу людини милосердям і добротою на світанку літнього сонцестояння у трьох перших променях сонячного світла. Символічно Авен зображується трьома променями. Промінь ліворуч символізує жіночу енергію, праворуч – чоловічу, а той, що посередині – рівновагу між жіночою і чоловічою енергіями. Коли людина відчуває натхнення Авена, говорять про її повторне народження [21, с. 35–36].

Цікавим фактом є те, що цінності друїдів відображаються в слов'янській дохристиянській культурі. Наприклад, дуб є також священним деревом, символом Роду, єдиного й багатопроярного богу. Олень (нагадаємо, що Бога друїдів Сернуноса зображено оленем) також символізує Рід. У великій пошані було і є для слов'янського народу свято літнього сонцестояння, свято Купала, з яким пов'язано багато магічних ритуалів і дійств. Відмінність між ними виявляється в іменах богів. За багатство в слов'янській культурі відповідає Велес, а за мужність і силу – Перун, за життєдіяльність рослинного світу – Богиня Макоша.

Зачаровують своєю милозвучністю і образністю дохристиянські ведичні слов'янські молитви, в яких також простежується чітка структура. Наприклад, у молитві дружини за чоловіка читаємо:

*Роде Всебоже! Ти є породителем Всесвіту,
Джерелом роду небесного і роду земного.
Славлю тебе! І прошу дати чоловікові моєму
Здоров'я міцного, як скеля предвічна,
Чистого і світлого розуму, як джерело гірське
Сили дужої, вдачі мужньої,
Щоб твердо в житті на ногах стояв,
Дітей своїх любив, мене шанував, Богів славив.
Хай буде так! [2, с. 140]*

Аналіз структури й семантики молитви дає змогу чітко виділити в тканині тексту: 1) шанобливе звертання до Творця із зазначенням його життєтворчих функцій на Землі; 2) експресивне висловлення пошани, у якому окличне речення підсилюється семантикою дієслова, адже його корінь *слав*-нагадує нам про слов'янську богиню Славу й матір слов'янського народу Славу [8, 7E-II]; 3) формулювання в образно-чуттєвій формі чіткої інтенції, що досягається за допомогою численних образних

поетичних означень у поєднанні з порівняльними зворотами, створюючи в такий спосіб семантичну концентрацію і гіперболізацію; 4) закріплення свого наміру типовою формулою-кліше, яка підтверджує позицію адресанта. Така структурно-семантична організація тексту дає змогу мовцеві, а саме жінці, засобами мови легко сформувати й закріпити на підсвідомому рівні психіки позитивний образ її чоловіка в процесі читання молитви, адже все, про що йдеться в тексті, легко уявити, а якщо на підсвідомому рівні закріплюється той чи той образ, то поступово він утілюється в життя. Спрацьовує важливе правило: «куди думка, туди й енергія», яка формує матерію [13]. Універсальний закон збереження енергії сформульовано так: «Ніщо не виникає нізвідки і не зникає в нікуди» [13]. Це означає: якщо людина хоче, щоб у неї щось з'явилося, то спочатку їй потрібно віддати певну кількість своєї енергії, і лише потім отримати натомість те, що відповідає кількості та якості витраченої енергії.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Учених давно цікавить питання про те, що відбувається з мозком людини під час читання молитви і співання мантр. Перші кроки в розгадці таємниці молитви зробили в науково-дослідному психоневрологічному інституті імені В. М. Бехтерева в лабораторії нейрофізіолога Валерія Сльозіна [14; 15]. 1986 року він уперше записав енцефалограму мозку настоятеля храму під час молитви. Під час експерименту енцефалограф зафіксував частоту роботи мозку в 3 Гц за повної свідомості людини. Цей феномен науковець назвав «молитовним неспанням», четвертим станом людини, про що зробив сенсаційну доповідь на світовому психіатричному симпозиумі. До цього відкриття наука знала три стани свідомості людини: неспання, повільний, швидкий сон, які відрізняються один від одного характерами електричних імпульсів у корі головного мозку. Раніше роботу мозку на частоті трьох герц вважали неможливою, оскільки в дорослої людини він функціонує в стані неспання на частоті 12 Гц, а на частоті 3 Гц працює мозок немовляти. Ведичні знання говорять про те, що новонароджена дитина одночасно перебуває у світі Прави (божественний світ) і світі Яви (матеріальний світ), тому її мозок унікальний за своїми можливостями накопичувати, аналізувати й систематизувати матеріал у процесі пізнання світу, вивчення рідної й іноземної мов. Отже, відключаючи людину від земних частот, молитва очищає її мозок, повертає до первинного благосного стану.

Аналогічні результати у своїх пошуках отримав професор Ендрю Ньюберг, нейрофізіолог з університету Томаса Джеферсона у США. Він і його колеги зробили однофотонну емісійну комп'ютерну томографію мозку людини під час молитви [7; 15; 16], яка зафіксувала, що мантра й молитва відключили тим'яну долю мозку, яка відповідає за орієнтацію людини, за її усвідомлення як особистості. На думку американського вченого, молитва й медитація – невід'ємний стан людини, у якому хоче функціонувати її мозок. Молитовний стан дозволяє людині досягнути умиротворення душі, тому він настільки ж властивий і необхідний людському організму, як три попередні стани.

Матрична кількість [6, с. 40] (необхідне число істот, яке повинно володіти тією чи тією інформацією, для того, щоб внести позитивні/негативні зміни в життя своєї спільноти) тих, хто виконує духовні практики, спроможна змінити на краще життя цілого суспільства, підтримуючи високі вібрації Кристалічної сітки свідомості [6, с. 33] (інформаційна матриця з великим обсягом інформації на четвертому і п'ятому рівнях Землі, на якій записуються слова й думки людей).

Отже, є всі підстави вважати тексти мантр і молитов сакральними, оскільки своєю історією вони сягають витоків людства і своїми цілющими властивостями заслужили називатися «перлинами стародавньої мудрості». На нашу думку, мантра й молитва є потужними інструментами, які людина має у своєму розпорядженні для творення власного гармонійного всесвіту. У такий спосіб людина стає Творцем, і творить власне життя, тобто є сотворцем Бога на Землі. У зв'язку із цим доречно пригадати рядки з Біблії, у яких йдеться про те, що людина створена за образом і подобою Творця. Інструментом творення було і є слово, але для розуміння слова як інструменту свіотворення його варто розглядати як комплекс звуків, тобто смислової вібрацію відповідної частоти, і як носія певного образу. Щодо ролі звука, цікавими й важливими є міркування драматурга А. П. Чехова, який писав: «Послухайте як непереконаливо люди говорять переконливі слова. Слово людини має смисл і звук. Слухайте смисл і ви не пізнаєте людину. Слухайте звук, і ви пізнаєте людину» [19]. Отже, видатний письменник, справжній психолог, знавець людських душ і характерів також володів сакральними знаннями про силу слова. Мабуть, тому його твори здійснюють сильний емоційний і естетичний вплив на читача, очищують його свідомість.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Використання ведичних знань у лінгвістичних розвідках складає ґрунтовний лінгвофілософський фундамент, який дає змогу отримати найбільш достовірні результати й висновки дослідження людини в мові та мови в людині. Важливим є і те, що Веди надають відмінну від традиційних мовознавчих досліджень інформацію [3, с. 96] про смислоформотворчу функцію звуку, що дає змогу розглядати мову як найвищу форму духовної і матеріальної діяльності людини, як безмежне джерело історичних і культурологічних знань про світ. Порівняльний аналіз українських і французьких молитов сприяв виявленню спільних лінгвокультурологічних реалій, які переконливо доводять тезу «про існування ведичної цивілізації на всій території планети Земля», заявлену на початку статті. Тексти молитов слугують багатим матеріалом для вивчення мови як феномену культури, оскільки в них заковані унікальні відомості щодо світогляду тієї чи тієї національної спільноти, що фіксується з покоління в покоління на генетичному рівні її представників.

Вивчення феномену сакральних текстів окреслює новий вектор лінгвістичного дослідження художнього тексту, який доцільно розглядати як їхній різновид через те, що в системі художніх образів читач розкодує життєво-важливі цінності, але більш опосередковано, ніж у молитві, через складну структурно-семантичну організацію художнього тексту, яка уможливіє його багатоступеневе прочитання залежно від рівня свідомості його читача.

Джерела та література

1. Бланк С. М. Благословение Вселенной. Слово очищает биополе / Софья Михайловна Бланк. – СПб. : Вектор, 2008. – 255 с.
2. Молитви та славослів'я рідної православної віри / [упоряд. А. С. Філатов]. – К. : РВРПВ, 2008. – 303 с.
3. Немченко В. Н. Введение в языкознание / Василий Николаевич Немченко. – М. : Дрофа, 2008. – 703 с.
4. Синельников В. В. Таинственная сила слова. Формула любви. Как слова воздействуют на нашу жизнь / Валерий Владимирович Синельников. – М. : Центрполиграф, 2006. – 255 с.
5. Торсунов О. Г. Законы Вселенной. Силы, влияющие на сознание / Олег Геннадьевич Торсунов. – Киев : Veda Press, 2004. – 240 с.
6. Філатович О. В. Живе слово творить життя / Олександр Володимирович Філатович. – К. : Укр. акад. наук ; Фенікс, 2005. – 232 с.
7. Юджин Д'Аквилі. Тайна Бога и наука о мозге. Нейробиология веры и религиозного опыта / Д'Аквилі, В. Рауз, Э. Ньюберг. – М. : Эксмо, 2001. – 678 с.
8. Велесова Книга [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lib.misto.kiev.ua/HISTORY/RUSSIA/veles.txt>
9. Великие о Ведах. Академическое изучение Вед: достижения и проблемы [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://vedantist.ru/text/192/>
10. Видьядхары. «Мифы народов мира» [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://dic.academic.ru/dic.nsf/enc_myphology/2020/ВИДЬЯДХАРЫ
11. Вначале было слово. Человеческий язык – строитель мира [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.nowimir.ru/DATA/040013.htm>
12. Живое знание. КАЛИ-ЮГА [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://naturalworld.ru/key_kali-yuga.htm
13. Тельнов В. Об энергии из «ниоткуда». Наука и жизнь [Электронный ресурс] / В. Тельнов. – Режим доступа : <http://www.nkj.ru/archive/articles/14353/>
14. Професор Валерий Слѣзин: Молясь, человек превращается в младенца [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://lazarev.org/ru/interesting>
15. Сильнее смерти. Молитва [Электронный ресурс]. – Режим доступа : https://www.youtube.com/watch?v=ebr0_iBL-Lo
16. Сила молитвы [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.quantumcrystal.com/sila-molityv/>
17. Торсунов О. Г. Вечные ценности [Электронный ресурс] / Олег Геннадьевич Торсунов. – Режим доступа : <http://audioveda.ru/author?id=10>
18. Лекции из книги Александра Хакимова. Веда [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ahakimov.ru/vedic.html>
19. Научные подтверждения Ведического знания [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.pandia.ru/text/77/151/5539.php>
20. Проскурякова Е. В. Сила слова [Электронный ресурс] / Елена Васильевна Проскурякова. – Режим доступа : <http://www.elle.ru/otnosheniya/psikho/sila-slova/>
21. Questin M. La connaissance sacrée des druides / Marc Questin. – Fernand Lanore, 1995. – 249 с.
22. Lipnick Y. Esprit de l'arbre [Electronic resource] / Yann Lipnick. – Mode of access : <https://www.youtube.com/watch?v=UICGpMK7AT4>

Мостовая Надежда. Лингвокогнитивные и лингвокультурологические особенности сакральных текстов (на материале санскритских мантр, ведических украинских и французских молитв). В статье исследуется лингвокогнитивный и лингвокультурологический феномены сакральных текстов, целенаправленное использование которых позитивно влияет на глубинные структуры психики; анализируются выразительные средства ведических украинских и французских молитв, которые в своём комплексе создают положительные образ-программы в подсознании человека. Осознание слова инструментом творения собственной реальности требует дополнения его традиционной дифиниции такими определениями, как: 1) комплекс звуков, создающих смысловую вибрацию высокой или низкой частоты; 2) носитель определенного образа в ментальных структурах человеческой психики. Предлагается использовать новый вектор в лингвистических исследованиях художественного текста, рассматривая его как разновидность сакрального текста, содержащего жизненно-важные ценности, которые, как и молитва, способствуют становлению нравственной личности, нравственного общества.

Ключевые слова: сакральные тексты, мантра, молитва, звук, слово, выразительные средства, образ-программа.

Mostova Nadiya. Linguo-cognitive and Linguo-culturological Special Aspects of Sacral Texts (on the basis of sanskritic mantras, Ukrainian and French Vedic prayers). The article investigates the phenomena of Linguo-cognitive and linguo-culturological special aspects of sacral texts, its focused usage that has a positive impact on the deep structures of mind; analyzes expressive means of Ukrainian and French Vedic prayers, which make the complex of positive image programs in the subconscious of human's mind. Recognition that word is tool for creation for someone's reality and it requires the addition of its traditional definitions such as: 1) the set of sounds that creates notional vibration of high or low frequency and 2) carrier of definite character in the mental structures of human's mind. One is encouraged to use the new vector in linguistic studies of the artistic text, considering it a kind of sacral text that contains vital values, like prayer, that contributes to establishment of a moral person and moral society.

Key words: sacral text, mantra, prayer, sound, word, expressive means, image program.

Стаття надійшла до редколегії
10.04.2014 р.

УДК 81-115 [811.111+811.161.2]

Юлия Сафьян

Гендерная специфика концепта *CHARM/ЧАРІВНІСТЬ* в английской и украинской лингвокультурах

Статья посвящена контрастивному исследованию гендерных особенностей лингвокультурного концепта *CHARM/ЧАРІВНІСТЬ* в английской и украинской лингвокультурах и анализ его контрастивных гендерных составляющих в двух лингвокультурах. Результаты исследования показывают, что гендерно нейтральные характеристики концепта *CHARM/ЧАРІВНІСТЬ* связываются информантами двух лингвокультур с внутренними и/или внешними свойствами человека привлекать, очаровывать, восхищать других людей. Различия в гендерном компоненте данного концепта проявляются в том, что для англоязычных информантов обаяние является набором средств создания приятной коммуникативной обстановки (приветливость, улыбка, дружеское отношение, юмор), которыми должны владеть как публичные персоны (шоумены, артисты), так и обычные люди любого гендера. Для украинских информантов обаяние является внутренним признаком, связанным с определенным набором этических ценностей (вера, добро, искренность, порядочность, прощение, милосердие), которыми обладают представители двух полов, при этом, такие внешние качества, как красота, осанка, вкус, нежность, грация, характерны для представительниц женского пола.

Ключевые слова: контрастивный, гендерный, концепт *CHARM/ЧАРІВНІСТЬ*, украинский, английский, лингвокультура.

Постановка научной проблемы и ее значение. Актуальность исследования гендерной составляющей концепта *CHARM/ЧАРІВНІСТЬ* в английской и украинской лингвокультурах определяется тем, что данный феномен активно используется в различных профессиональных сферах (публичная деятельность, менеджмент, общественное взаимодействие, реклама, кинематограф, шоу-бизнес и др.),